

Звіт з управління

за 2020 рік

**по комунальному підприємству
Дніпропетровської обласної ради
«Аульський водовід»**

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є одним з найбільших постачальників питної води у Дніпропетровському регіоні, з проектною потужністю 600 тис м³/добу.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» засноване на спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області і знаходиться в управлінні Дніпропетровської обласної ради відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 05.12.2006 року № 99-5/V. КП ДОР «Аульський водовід» є юридичною особою, веде самостійний баланс.

Статутний фонд підприємства згідно балансу станом на 01.01.2020 року складає 64,2 млн. грн.

Основним напрямком діяльності КП ДОР «Аульський водовід» згідно Статуту, затвердженому рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № 635-24/VII, є виробництво питної води шляхом підйому води з поверхневих джерел, очищення її на очисних спорудах відповідно до вимог, установлених нормами та стандартами, транспортування та реалізація її споживачам по водоводах та водопровідних мережах, а також забезпечення транспортування стічних вод по колекторах та каналізаційних мережах.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є природним монополістом на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у Дніпропетровській області. Основними споживачами підприємства є водоканали міст Дніпро, Кам'янське, Верхньодніпровськ, смт Кринички, смт Аули та інших сільськогосподарських районів.

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі ліцензії від 12.04.2013 р. № 50, переоформленої рішенням від 21.09.2015 № 2329, за рахунок коштів, отриманих від споживачів за надані послуги.

Забір води здійснюється з ріки Дніпро в районі смт Аули. У районі водозабору виконується попереднє хлорування сирової води у водозабірному ковші. На території водозабірних споруджень розташована насосна станція першого підйому, хлораторна, камери переключення, камера гасіння. Від водозабірних споруджень вода по трьох нитках водоводу D=1400-1600мм подається на очисні споруди, де вона очищується до необхідного рівня у відповідності ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною". Після очищення вода надходить у резервуари чистої води і насосами насосної станції другого підйому подається у водовід для подальшої реалізації споживачам. Насосною станцією третього підйому вода подається м. Дніпро і населеним пунктам Дніпропетровського району.

Організаційна структура підприємства складається з 23 структурних підрозділів. Середньооблікова чисельність працівників за 2020 рік відповідно до звіту 413 штатних одиниць.

Згідно Статуту, управління підприємством здійснює керівник – генеральний директор, якому підпорядковані заступники генерального директора за напрямками (2 шт.од.), головні спеціалісти - головний інженер, головний бухгалтер, головний економіст, відділ охорони праці та техногенної безпеки, служба управління персоналом, уповноважений з антикорупційної діяльності, фахівець з публічних закупівель, радник. Генеральний директор вирішує всі питання діяльності підприємства, крім тих, котрі віднесені Статутом і законодавством до компетенції власника майна – Дніпропетровської обласної ради.

Головному інженеру підприємства безпосередньо підпорядковані – головний технолог, головний механік, головний енергетик та керівники виробничих підрозділів.

Іншим головним спеціалістам підпорядковані структурні підрозділи за напрямками.

2. Результати діяльності

Плановий обсяг виробництва питної води та транспортування стоків формується згідно з укладеними договорами та нормативами споживання питної води.

Реалізація послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за 2019-2020 роки по КП ДОР «Аульський водовід» наведена в наступній таблиці (в тис м³):

споживачі	2019 рік	2020 рік
Водопостачання	66 882,0	68 473,74
Оптові споживачі	65 645,4	67226,21
в т.ч. КП ДМР "Дніпроводоканал"	30 113,7	34513,57
КП "Кам'янський міськводоканал" ДОР	32 139,4	29812,53
КП Верхньодніпровське ВУВКГ ДОР	2 167,2	2038,45
КП КСР "Комунальник"	666,7	509,63
інші оптові споживачі	558,4	352,03
Населення	355,3	388,69
Бюджетні організації	4,0	7,79
Інші споживачі	877,3	851,05
Водовідведення (транспортування стоків)	20,1	27,85
Населення	8,5	13,33
Бюджетні організації		3,94
Інші споживачі	11,6	10,58

За звітний період 2020 року фактичні обсяги реалізації питної води збільшились у порівнянні з минулим роком на **1591,74** тис м³, в тому числі: за рахунок збільшення обсягів реалізації питної води КП «Дніпроводоканал» Дніпропетровської міської ради на **4399,87** тис м³, населенню смт Аули, бюджетним установам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

Обсяги транспортування стічних вод збільшено за звітний період 2020 року на **7,75** тис м³ у зв'язку із прийняттям на обслуговування та в експлуатацію мереж та споживачів смт Кринички відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради з 01.10.2020 року.

Основні показники результатів фінансової діяльності підприємства за 2019 – 2020 роки наведено в наступній таблиці:

№	показники	тис грн без ПДВ	
		2019 рік	2020 рік
1	Доходи від реалізації послуг, всього	225 054	279 794
	з них: централізоване водопостачання	222 900	277 019
	централізоване водовідведення	62	120
	послуги холодного водопостачання	49	89
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	40	63
	інші види діяльності	2003	2503
2	Інші операційні доходи, всього	2 095,0	2684
3	Собівартість реалізованої продукції, всього	236 753	238 649
	з них: централізоване водопостачання	234 280	235 684
	централізоване водовідведення	134	153
	послуги холодного водопостачання	46	85
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	39	60
	інші види діяльності	2254	2667
4	Інші операційні витрати, всього	37 598	9635

5	Фінансовий результат від реалізації продукції	-11 448	41309
	в т.ч.: централізоване водопостачання	-11 380	41335
	централізоване водовідведення	-72	-33
	послуги холодного водопостачання	3	4
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	1	3
6	Фінансовий результат від операційної діяльності	-47 202,0	34194

Основною причиною прибуткової діяльності від реалізації послуг централізованого водопостачання та водовідведення є оптимізація фактичних витрат підприємства за рахунок закупівлі електроенергії на оптовому ринку згідно Закону України «Про ринок електричної енергії в Україні».

3. Тарифна політика на підприємстві

Діяльність КП ДОР «Аульський водовід», як ліцензіата з централізованого водопостачання та водовідведення, регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП).

НКРЕКП, як Регулятор, встановлює тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення на підставі розрахунків економічно обґрунтованих витрат, які подаються підприємством своєчасно та в повному обсязі відповідно до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 302 (зі змінами).

Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення на 2020 рік встановлювались підприємству НКРЕКП з 05 лютого 2020 року. Тарифи, встановлені на централізоване водопостачання та водовідведення наведені в наступній таблиці:

Термін введення тарифів	найменування категорії споживачів								підстава для введення
	населення			бюджетні	інші			оптові	
	вода	стоки	разом	вода	вода	стоки	разом	вода	
з 05 лютого 2020 року	7,48	9,50	16,98	7,48	7,48	9,50	16,98	4,86	постанова НКРЕКП від 04.02.2020 № 283

грн. з ПДВ за 1 м³

4. Екологічні аспекти

Для очищення води, забраної із поверхневого водозабору, КП ДОР «Аульський водовід» має комплекс очисних споруд, до складу яких входять:

- реагентне господарство;
- блок фільтрів і відстійників;
- хлораторна.

Підготовка питної води КП ДОР «Аульський водовід» здійснювалася на очисних спорудах, згідно ТУ 36.0-34621490-001:2017 «Технологічного регламенту по підготовці питної води Комунального підприємства Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» та висновку державної санітарно – епідеміологічної служби № 12.2-18-2/27534 від 16.12.2019 р, що дозволяє відхилення якості питної води від нормативних вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води призначеної для споживання людиною» за показниками – забарвленість до 35 градусів, каламутність до 2 мг/дм³.

Виробничий цикл підготовки питної води включає предхлорування на 1-му підйомі, первинне хлорування, коагулювання, освітлення у відстійниках, фільтрування на швидких безнапірних фільтрах та вторинне хлорування на 2-му підйомі. Існуюча технологія знезараження питної води потребує реконструкції.

Лабораторно-виробничий контроль якості води проводиться хіміко-бактеріологічною лабораторією. Хіміко-бактеріологічна лабораторія укомплектована необхідним обладнанням, запасом хімічних реактивів, поживних середовищ, лабораторного посуду та матеріалів.

На КП ДОР «Аульський водовід» питна вода на виході з очисних споруд (після РЧВ) в цілому відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" по санітарно-хімічним, санітарно-токсикологічним, мікробіологічним та паразитологічним показникам.

Надходження в поверхневі водойми значних обсягів забруднень техногенного та антропогенного походження, в тому числі з поверхневими стоками, негативно впливають на процеси самоочищення природних екосистем та приводять до незворотного погіршення якості поверхневого джерела водопостачання річки Дніпро.

За 2020 рік згідно звітності за формою № 6-НКРЕКП обсяг води 1 підйому склав – **77 297,08** тис м³. Витрати води на технологічні потреби при її виробництві складають – **5893,01** тис м³, втрати води при транспортуванні – **2449,09** тис м³, що складає **3,4** % від обсягу поданої води та не перевищує затверджений розмір втрат води.

КП ДОР «Аульський водовід» збирає та транспортує стічні води від населення смт Аули, Кринички, ТОВ «Аульська хлоропереливна станція» і власних господарсько – побутових потреб та передає їх для очищення на очисні споруди КП «Кам'янський міськводоканал» Дніпропетровської обласної ради. Власних очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід» не має.

За 2020 рік підприємством нараховано податку за забруднення навколишнього середовища в сумі 28,1 тис. грн. та сплачено 28,99 тис грн.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Станом на 01 січня 2021 року облікова чисельність працівників підприємства складає - 431 чол. (в т. ч. жінок - 155)

в тому числі: інженерно-технічних працівників - 98 чол. (в т.ч. жінок - 51)
робітників - 333 чол. (в т.ч. жінок - 104).

Чисельність працюючих з неповним робочим тижнем - 0 чол.
з неповним робочим часом - 0 чол.

Чисельність працюючих поза штатом:

за цивільно - правовими договорами - 0 чол.,
за сумісництвом - 0 чол.

Чисельність працюючих за внутрішнім суміщенням – 7 чол.

Процент плинності кадрів за 2020 рік складає по підприємству - 7,4 %.

Фонд оплати праці за звітний період 2020 року склав 68486,3 тис.грн.

№	Показники	одиниці виміру	2020 рік
1	Фонд основної заробітної плати	т. грн.	42399,6
2	Фонд додаткової заробітної плати	т. грн.	24836,0
3	Інші виплати	т. грн.	1250,7
4	Середня заробітна плата 1 працівника в розрахунку на середньооблікову чисельність штатних працівників	грн.	13819
5	Зростання заробітної плати до попереднього року	%	18,2

З метою посилення матеріальної зацікавленості у досягненні кінцевих результатів праці працівникам підприємства нараховано за звітний період:

- доплат та надбавок до тарифних ставок та окладів – 10865,9 т. грн.,
- винагород, що носять систематичний характер – 8389,0 т. грн.
- заохочувальних та компенсаційних виплат – 1250,7 т. грн.

Станом на 01.01.2021 року згідно статистичної звітності (звіт з праці за формою 1-ПВ (місячна)) заборгованість з виплати заробітної плати працівникам КП ДОР „Аульський водовід” відсутня.

У 2020 році виконані заплановані комплексні заходи по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищенню існуючого рівня охорони праці, попередженню випадків виробничого травматизму та професійних захворювань.

На охорону праці у 2020 році витрачено **1330,25** тис. грн., в т.ч. на комплексні заходи – **704,57** тис. грн., при плані – **453,15** тис. грн.

На спільних засіданнях профкому та адміністрації розглядаються питання зниження захворюваності, поліпшення санітарно-побутових умов працівників.

У 2020 році не допущено нещасних випадків на виробництві, дорожньо-транспортних пригод і не зареєстровано пожеж.

Постійно-діючою комісією з охорони праці здійснюється поточний контроль за станом охорони праці.

Проводяться навчально-тренувальні заняття з виконання газонебезпечних робіт, робіт в електроустановках і на хлораторних підприємства.

Всі приписи і розпорядження вищих контролюючих органів виконуються в зазначені терміни.

6. Ризики

Галузь водопостачання та водовідведення забезпечує санітарну та епідеміологічну безпеку громадян нашої країни, та знаходиться в останні роки у вкрай тяжкому фінансово-економічному стані на межі занепаду. Тому, до істотних передбачуваних факторів ризику, які впливають на результати діяльності підприємства можна віднести наступні.

6.1. Ситуація, яка склалася в Україні з відшкодуванням різниці в тарифах, пояснюється тим, що витрати зростають вищими темпами, ніж доходи, зокрема такі статті, як електроенергія, заробітна плата, рентна плата тощо.

Враховуючи багаторічне накопичення непогашеної заборгованості з різниці в тарифах, через незалежні від підприємств водопровідної галузі чинники, а саме:

- довготривалу процедуру встановлення тарифів на послуги;
- подовження практики нарахування штрафних санкцій та пені за несвоєчасні розрахунки з бюджетом;
- відсутність джерел фінансування для погашення штрафних санкцій та пені;
- невчасне та в неповному обсязі відшкодування з державного бюджету пільг та житлових субсидій,

щоб остаточно не втратити водопровідну галузь, необхідно передбачити в державному бюджеті обсяги фінансування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам заборгованості, що утворилася станом на 01.01.2021 року із загального фонду бюджетування для погашення різниці в тарифах на послуги централізованого водопостачання та водовідведення.

6.2 Зростання дебіторської заборгованості споживачів за послуги централізованого водопостачання та водовідведення.

За 2020 рік дебіторська заборгованість споживачів зросла на **48,9** млн. грн. Станом на 01.01.2021 року загальна заборгованість споживачів склала **191,8** млн. грн. Основною причиною заборгованості є незадовільні розрахунки оптових споживачів питної води, а саме водоканалів

міст Дніпро, Кам'янське, Верхньодніпровськ та смт Кринички з КП ДОР «Аульський водовід» за покупну воду.

Відсоток оплати споживачів питної води грошовими коштами складає **82,0 %**, внаслідок цього обмеженість фінансових обігових коштів не дає можливості своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за матеріали-реагенти та проводити планово-попереджувальні ремонти по оновленню зношених на 90% основних засобів.

Одним із ризиків, який впливає на зниження доходів підприємства є низький рівень свідомості окремих споживачів послуг, що проявляється у безвідповідальному відношенні до водоспоживання, а саме:

-несанкціоноване приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, що перебувають на балансі підприємства;

-невчасне та не в повній мірі повідомлення про зміни фактичної кількості проживаючих, рівня благоустрою;

-несвоєчасна та не повна сплата за отримані поточні послуги водопостачання та водовідведення та непогашення заборгованості минулих періодів.

Аналіз дебіторської заборгованості щодо реалізації питної води по споживачах за звітний період 2020 року та відсоток оплати за надані послуги наведено у таблиці (тис. грн).

споживачі	заборгованість на 01.01.2020р.	2020 рік			заборгованість на 01.01.2021 р.
		нараховано	оплачено	% проплати	
КП ДМР "Дніпроводоканал"	9914,6	166 200,8	161 803	97,4	14 312,4
КП «Кам'янський міськводоканал» ДОР	94 231,1	143 187,3	99 713,2	69,6	137 705,1
КП «Верхньодніпровськ ВУВКГ» ДОР	28 043,3	9 794,6	11 002,1	112,3	26 835,7
в т.ч. грошові кошти			233,0	2,4	
списано ДТ заборгованість			10 769,1	109,9	
КП КСР "Комунальник"	6 570,4	2 448,8	963,4	39,3	8 055,8
Інші споживачі	4 121,7	11 041,8	10 130,3	91,7	4 889,9
ВСЬОГО	142 881,1	332 6793,3	283 612	85,3	191 798,9
в т.ч. грошові кошти			272 842,9	82,0	

Своєчасна та в повному обсязі оплата за послуги централізованого водопостачання та водовідведення має вирішальне значення для забезпечення стабільної роботи підприємства та утримання показників якості наданих послуг на належному рівні. З цією метою працівники абонентної служби проводять роз'яснювальну роботу, вручають попередження про наявність боргу та приписи за місцем проживання абонентів - боржників.

Аналіз зміни відсотка оплати **грошовими коштами** за покупну воду споживачами КП ДОР «Аульський водовід» за 2018-2020 роки наведено в наступній таблиці.

	2018 рік	2019 рік	2020 рік	+/- 2019 к 2018	+/- 2020 к 2019
КП ДОР «Аульський водовід», в т.ч.	47,7	80,9	82,0	+33,2	+1,1
КП «Дніпроводоканал» ДМР	49,6	93,9	97,4	+44,3	+3,5
КП «Кам'янський міськводоканал» ДОР	45,4	73,8	69,6	+28,4	-4,2
КП «Верхньодніпровське ВУВКГ» ДОР	1,0	0,9	2,4	-0,1	+1,5
КП КСР «Комунальник»	43,0	38,6	39,3	-4,4	+0,7
Інші оптові споживачі	72,1	94,4	67,1	+22,3	-27,3
Населення	99,7	103,9	96,2	+4,2	-7,7
Бюджет	102,9	101,0	98,4	-1,9	-2,6
Інші споживачі	111,6	93,6	98,4	-18,0	-4,8

Дані таблиці свідчать, що оплата послуг централізованого водопостачання та водовідведення грошовими коштами за 2020 рік збільшилась у порівнянні з 2019 роком на **1,1 %**, що є позитивною тенденцією, але непогашення в повному обсязі дебіторської заборгованості споживачів є одним із

ризиків стабільної діяльності підприємства. Від рівня розрахунків за питну воду напряду залежить технічний та фінансово-економічний стан підприємства.

6.3 Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та податки.

Несвоєчасні розрахунки споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення ставлять підприємство в скрутне становище, яке призводить до збільшення кредиторської заборгованості за спожиті енергоносії, матеріали, реагенти для очищення питної води та розрахунки з бюджетом і постачальниками послуг сторонніх організацій.

Станом на 01.01.2021 року кредиторська заборгованість підприємства складає **306074,0** тис грн, та збільшилась у порівнянні з початком року на **39,7** млн грн., в тому числі за видами:

тис грн	01.01.2020	01.01.2021	+/-
Загальний борг підприємства:	266 330,0	306 074,0	+39 744,0
в т.ч. електроенергія	171 715,0	132 451,0	-39 264,0
податки	76 608,0	71 703,0	-4 905,0
реагенти	3 720,0	3 384,0	- 336,0
інше	14 287,0	98 536,0	+84 249,0

З даних таблиці видно, що кредиторська заборгованість за електроенергію у 2020 році зменшилась на **39,3** млн грн. і склала **132 451,0** тис грн, що є позитивною тенденцією в роботі підприємства. Завдяки отриманню ліцензії, впровадженню АСКОВ та переходу на роботу щодо закупівлі електроенергії на оптовому ринку, підприємство з II півріччя 2019 року розраховується на 100 % з енергоринком та впроваджує заходи щодо погашення заборгованості по електроенергії за минулі роки.

Зменшилась кредиторської заборгованості з податків до бюджету за 2020 рік на **4 905** тис грн та по реагентах на **336,0** тис грн.

Збільшилась інша кредиторська заборгованість на **84 249** тис грн, в тому числі на **83 029** тис грн внаслідок нарахування за рішеннями суду штрафних санкцій на користь постачальника електричної енергії минулих років АТ ДТЕК «Дніпровські електричні мережі».

7. Ліквідність та зобов'язання

Термін «ліквідність» позначає швидкість, з якою актив може бути конвертований в гроші без відчутної втрати вартості. Підприємство з більш ліквідними активами зможе більш легко відповісти за своїми терміновими зобов'язаннями, ніж підприємство з меншою часткою ліквідних активів.

За 2020 рік показники ліквідності КП ДОР «Аульський водовід» мають наступні значення та наведені в таблиці.

Назва показника	Розрахунок показника, тис. грн.		Значення показника		Нормативне значення
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2520/290371	3645/339857	0,009	0,011	> 0,1-0,2
2. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	165010/290371	221391/339857	0,568	0,651	> 1-3
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності	(165010-8423)/290371	(221391-7502)/339857	0,539	0,629	0,6 – 0,8

Інтерпретація отриманих показників.

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує співвідношення найбільш ліквідної частини активів і поточних (короткострокових) зобов'язань. До найбільш ліквідної частини активів належать грошові кошти та їх еквіваленти. Показник демонструє частку поточних зобов'язань підприємства, яка може бути погашена негайно. Грошова платоспроможність підприємства станом на 31.12.2020 року становить 0,011 та збільшена у порівнянні з минулим роком на 0,02. Нормативним вважається значення від 0,1 до 0,2. Більш низький показник вказує на те, що підприємство не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.
2. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) показує співвідношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Показник поточної ліквідності – це індикатор здатності підприємства відповідати за поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів. Нормативне значення коефіцієнту в рамках від 1 до 3. На кінець звітного періоду коефіцієнт покриття підприємства становить 0,651, що на 0,083 більше у порівнянні з минулим роком. Показник нижче нормативного свідчить про проблемний стан платоспроможності, адже оборотних активів недостатньо для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями.
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності показує наскільки найбільш термінові зобов'язання покриті ліквідними активами. На кінець звітного періоду коефіцієнт становить 0,629, що на 0,09 більше у порівнянні з минулим роком (нормативне значення 0,6-0,8). Фактичний показник трохи більше межі нижньої границі нормативного значення та свідчить про платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

В цілому невідповідність показників ліквідності нормативним значенням можна пов'язати з нестабільною економічною ситуацією в країні протягом останніх років, недосконалою тарифною та податковою політикою державних органів, яка загнала підприємства водопровідної галузі в глухий кут та іншим.

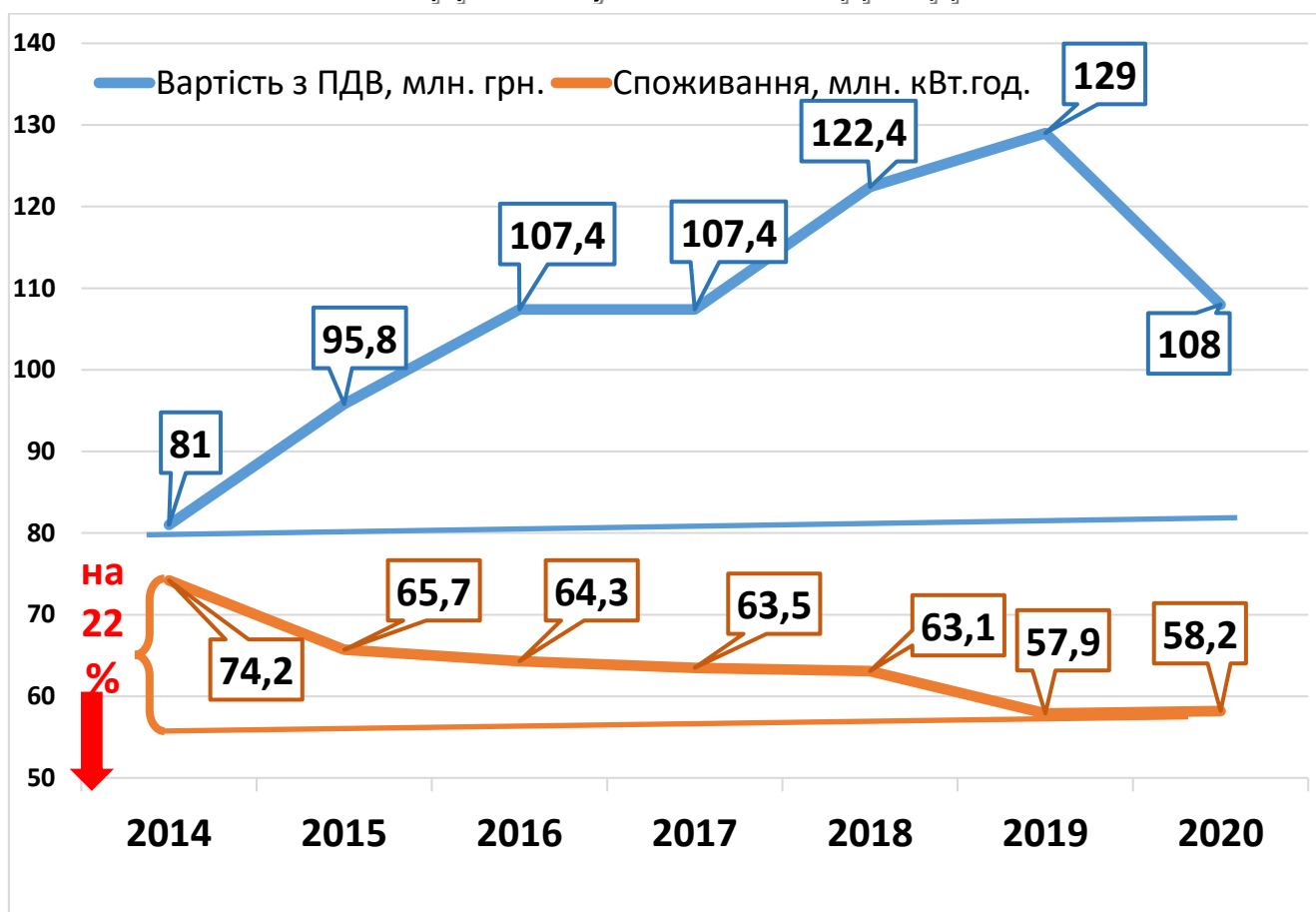
8. Дослідження та інновації

3 квітня 2019 року підприємство отримало ліцензію на постачання електричної енергії споживачу та уклало договір з ДП «Оператор ринку» з метою закупівлі електричної енергії на оптовому ринку. Це дозволило купувати електроенергію для власних потреб виробництва питної води за нижчою ціною, ніж у постачальника ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги».

У липні 2019 р. був укладений договір з ТОВ "ТРИОС ГРУП", який розробив проект та впровадив Автоматизовану Систему Комерційного Обліку електроенергії на підприємстві, яка була прийнята у промислову експлуатацію з 1 вересня. Це дало можливість вести моніторинг погодинного споживання електроенергії, складати достатньо точні заявки на закупівлю електроенергії на оптовому ринку, що в кінцевому підсумку позначилось на вагомій економії фінансових ресурсів.

За звітний 2020 рік підприємством спожито 58 165,2 тис. кВт*год. електроенергії 1 класу напруги. Споживання електроенергії зменшується завдяки раціонально підбраному збалансованому режиму роботи насосних станцій 1, 2, 3 підйомів та завдяки правильно складеному графіку ведення технологічного режиму очищення води та промивки фільтрів в цеху очисних споруд підприємства. Динаміка зміни обсягів спожитої електроенергії та її вартості за період 2014 – 2020 років наведена наступними графіками.

Динаміка зміни спожитої електроенергії та її вартості за період 2014-2020 роки по КП ДОР «Аульський водовід»

Данні графіка свідчать, що споживання електроенергії за останні 7 років зменшилось на 22%. Вартість спожитої у 2020 році електроенергії склала 108 млн грн з ПДВ. Зниження вартості електричної енергії у порівнянні з минулим роком на 21 млн грн пояснюється закупівлею на оптовому ринку у ДП «Оператор ринку» та товарній біржі «Українська енергетична біржа».

З урахуванням питомої ваги електроенергії в собівартості послуг водопостачання на рівні 40%, аналіз споживання електроенергії дозволяє дійти висновку, що резервом зниження собівартості надання послуг водопостачання та водовідведення є подальше зменшення обсягів використання електроенергії.

Починаючи з 2015 року КП ДОР «Аульський водовід» кожного року розробляє Інвестиційну програму, заходи якої спрямовані на модернізацію, реконструкцію водопровідних мереж та обладнання, заміну фізично зношеного та морально застарілого устаткування, придбання спеціалізованої техніки для ліквідації аварійних ситуацій на мережах.

Інвестиційна програма КП ДОР «Аульський водовід» на 2020 рік погоджена рішенням Дніпропетровської обласної ради № 493-17/VII від 16.08.2019 року та схвалена Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 10.01.2020 р. постановою № 65. Загальна сума програми складає **9162,88** тис. грн за рахунок амортизаційних відрахувань. Плановий період виконання програми – з 01 січня по 31 грудня 2020 року.

В рамках інвестиційної програми підприємства у 2020 році виконано наступні заходи:

№ з/п	Найменування заходів (пооб'єктне)	Кількісний показник (одиниця виміру)	Загальна сума, тис. грн без ПДВ	Виконано, тис. грн без ПДВ	% виконання
1	Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція енергетичного обладнання насосної станції II-го підйому КП ДОР "Аульський водовід" з встановленням частотних перетворювачів	1	1239,50	1236,67	100
2	Придбання сучасних ультразвукових рівнемірів	5	433,40	456,20	105
3	Придбання сучасної комп'ютерної техніки для впровадження ліцензійної діяльності КП ДОР «Аульський водовід» (Комплект (системний блок, монітор, клавіатура та інше - 12 од.; ноутбук - 4 од.; МФУ - 2 од.; сервер - 1 од.))	19	353,83	367,87	104
4	Придбання транспортних засобів спеціального призначення для впровадження ліцензійної діяльності КП ДОР «Аульський водовід». Автобус для перевезення робітників	1	1957,50	2330,00	119
5	Придбання транспортних засобів спеціального призначення для впровадження ліцензійної діяльності КП ДОР «Аульський водовід». Автомобіль легковий	2	525,72	574,00	109
6	Придбання транспортних засобів спеціального призначення для впровадження ліцензійної діяльності КП ДОР «Аульський водовід». Дизельний зварювальний агрегат на одноосьовому шасі	1	408,50	408,50	100
7	Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція хлораторної цеху очисних споруд КП ДОР "Аульський водовід"	1	2095,56	2083,33	99
8	Придбання сучасних вакуумних вимикачів для комутації високовольтних електричних ланцюгів на підстанції 154/35/6 кВ "Аули" Вимикач вакуумний ВБ4-П-35-25/ 1600У1 - 3 од. Вимикач вакуумний ВБ4-П-10-20/1250 У2 - 9 од.	12	2148,87	2142,74	100
Усього за інвестиційною програмою			9162,877	9599,309	105

Враховуючи загальну вартість заходів інвестиційної програми підприємства на 2020 рік, **9162,877** тис. грн без ПДВ, виконано на суму **9599,309** тис. грн без ПДВ, що складає **105%**.

9. Фінансові інвестиції

Сьогодні українська водопровідна галузь працює на межі виживання. Застаріле, енергозатратне, на 100% зношене обладнання та мережі потребують термінової заміни, модернізації та реконструкції. Модернізація та ефективність роботи підприємств галузі залежить від фінансування.

На законодавчо – нормативному рівні, статтею 91 Бюджетного кодексу України визначено, що до видатків місцевих бюджетів, які можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на заходи програм у сфері житлово-комунального господарства, з будівництва та реконструкції водопровідних та каналізаційних очисних споруд, доочищення питної води, модернізації систем тепlopостачання, заміни природного газу альтернативними видами палива, оснащення житлового фонду будинковими засобами обліку енергоносіїв та споживання води, впровадження енергозберігаючих технологій.

З огляду на зазначене, а також у зв'язку із внесенням змін до Бюджетного кодексу України в частині збільшення надходжень до місцевих бюджетів за рахунок децентралізації, питання фінансування модернізації та реконструкції водоканалів повинно розглядатися в установленому порядку місцевими органами влади за рахунок коштів місцевого бюджету.

Аналіз практики модернізації водоканалів інших країн показує, що вона проводиться в основному за рахунок державних коштів та не є тягарем, який лягає на плечі населення через збільшення тарифів.

З виробничих об'єктів водопровідної галузі України відновлення потребує як обладнання, так і мережі водопостачання та водовідведення, від стану яких суттєво залежать втрати водних ресурсів, якість надання послуг та стан довкілля. Але вартість відновлення основних засобів є настільки високою, що лише за рахунок амортизації (складової тарифів) здійснити його неможливо, бо тривалість відновлення за даними НКРЕКП перевищила б сотні років.

КП ДОР «Аульський водовід» за рішеннями Дніпропетровської обласної ради в 2020 році отримало кошти на поповнення статутного фонду в сумі **30088,4** тис грн, які спрямовані, як на погашення заборгованості за електричну енергію за минулі роки, так і на закупівлю реагентів.

На законодавчому рівні необхідно внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та зобов'язати органи місцевого самоврядування, розглядати питання надання фінансування для підприємств водопровідної галузі в першочергову порядку при розподілі бюджетних асигнувань.

Відсутність фінансування розвитку водопровідної галузі з боку держави в поєднанні з незадовільним фінансовим станом самих водоканалів не дозволяє вирішити накопичені роками проблемні питання, які через декілька років можуть стати незворотними.

10. Перспективи розвитку

У 2020 році в рамках виконання інвестиційної програми підприємства розпочалися роботи з виготовлення проектно-кошторисної документації за об'єктами:

Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція енергетичного обладнання насосної станції II-го підйому КП ДОР «Аульський водовід» з встановленням частотних перетворювачів».

Не зважаючи на велику вартість обладнання, застосування комплектного частотно-регульованого приводу (перетворювача частоти) в насосних установках після реалізації проекту дає можливість отримати значний ефект, а саме:

- економії енергоресурсів;
- збільшення термінів служби технологічного обладнання;
- зниження витрат на планово-попереджувальні та ремонтні роботи;
- забезпечення оперативного управління та достовірного контролю ходу технологічних процесів.

Перевагами використання частотно-регульованого приводу на насосних станціях підприємства є переваги технічного та економічного порядку.

Витрати електричної енергії на подання питної води у розподільчу мережу насосною станцією II-го підйому у 2020 році склали близько 23500 тис. кВт*год. Якщо буде втілений проект «Реконструкція енергетичного обладнання насосної станції II-го підйому КП ДОР «Аульський водовід» з встановленням частотних перетворювачів», економія може сягнути 7000 тис. кВт*год., а це близько 14 млн. грн.

Станом на 01.01.2021 року більшість робіт виконано. Зараз готується робоча документація для проходження комплексної експертизи проекту. Отримання експертного звіту планується на початок другого кварталу 2021 року.

Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція хлораторної цеху очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід»

На підприємстві у якості знезаражуючого реагенту використовується рідкий хлор. Усі роботи з проектування та будівництва споруд, у т. ч. хлораторних, виконувались на базі нормативних документів СРСР, виданих до 1967 року. Значна кількість вимог нормативних документів втратила свою чинність, з'явилися нові документи з вимогами стосовно охорони праці, техногенної безпеки та екології, контролю за якістю питної води та ін., які не в повному обсязі реалізовані на

підприємстві. Існуюча хлораторна на очисних спорудах підприємства не відповідає вимогам правил безпеки при виробництві, зберіганні, транспортуванні та застосуванні хлору (ПБХ-2010).

Згідно технічному завданню при проектуванні було передбачено:

- заміну застарілого обладнання на сучасне у т. ч. обладнання вентиляції та опалення;
- автоматизація процесів первинного та вторинного знезараження, з можливим переходом, у разі необхідності, на ручний режим роботи;
- роздільну подачу знезаражуючих реагентів у кожний змішувач, у кожний РЧВ;
- капітальний ремонт будівлі хлораторної та складу рідкого хлору;
- застосування сучасних автоматичних станцій хлорування з розподілом подання хлору по стадіях: змішувачі очисних споруд – первинне хлорування, колектори подання води у резервуари чистої води – вторинне (основне) хлорування.

Впровадження проекту дозволить економити до 20% (до 100 т) хлору на рік, значно зменшити кількість ТГМ у питній воді, забезпечити досягнення безпечних умов експлуатації хлораторної.

Станом на 01.01.2021 року завершено роботи у стадії «Проект», отримано позитивний експертний звіт. Зараз закінчуються роботи стадії «Робоча документація». Остаточне завершення усіх робіт за проектом «Реконструкція хлораторної цеху очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід» планується на початок першого кварталу 2021 року.

У 2021 році розпочалися роботи з встановленням нових, придбаних у 2020 році за рахунок інвестиційної програми, сучасних вакуумних вимикачів на підстанції «Аули» – 3 од. та на насосних станціях підприємства – 9 од.

Вакуумні вимикачі розроблені на зміну повітряним і масляним вимикачам мають цілу низку переваг над ними, а саме: високу надійність, мінімальне енергоспоживання, великий термін працездатності. Тільки на обслуговування та капітальний ремонт трьох масляних вимикачів типу МВ-35 та дев'ятох типу ВМПП-10-600 підприємство витрачає близько 400 тис. грн. Після заміни одиниць зазначеного обладнання, цих витрат можна уникнути.

Для забезпечення безаварійної роботи підприємства а також для підтримання гідротехнічних споруд та встановленого на них обладнання в належному стані розроблено плани поточних та капітальних ремонтів на 2021 рік на загальну суму 3933,13 тис. грн без ПДВ.

В минулому році підприємством розроблено інвестиційну програму на 2021 рік, заходи якої спрямовуються на капітальні інвестиції в будівництво, реконструкцію, модернізацію об'єктів водопостачання та водовідведення, придбання матеріальних та нематеріальних активів. Загальна сума інвестиційної програми становить 8825,16 тис. грн без ПДВ:

№	Найменування заходів	Кількість	Вартість, тис. грн без ПДВ	Сума, тис. грн без ПДВ
Водопостачання				
1	Заміна насосного агрегату на насосній станції III-го підйому Д 4000-95-2-С, Q=3200 м ³ /годину, h=50 м, з двигуном N=630 кВт, n=750 об/хв.	1	1121,14	1121,14
2	Реконструкція реагентного господарства цеху очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід», Дніпропетровська область, Криничанський район, смт Аули, комплекс будівель та споруд №2	1	4669,25	4669,25
3	Придбання сучасної комп'ютерної техніки для впровадження ліцензійної діяльності КП ДОР «Аульський водовід»	11		232,29
	Комплект(системний блок, монітор та аксесуари)	11	21,12	
4	Розробка проектно-кошторисної документації «Реконструкція хлораторної насосної станції I-го підйому КП ДОР «Аульський водовід»	1	1958,05	1958,05

5	Придбання сучасних вакуумних вимикачів для комутації високовольтних електричних ланцюгів на підстанції "Аули" 150/35/6 кВ	3		805,53
	в тому числі: Вимикач вакуумний ВБ4-П-35-25/1600У1	2	340,06	680,12
	Вимикач вакуумний ВБ4-П-10-20/1250 У2	1	125,41	125,41
		17		8786,26
Водовідведення				
1	Придбання сучасних блоків захисту асинхронних електродвигунів каналізаційних насосних станцій УБЗ-302 380В / 50Гц	4	2,25	9,00
2	Придбання сучасного каналізаційного насосу 380В, потужністю 5.5кВт	1	29,90	29,90
		5		38,90
	Усього:	22		8825,16

Усе обладнання підприємства на сьогодні є застарілим та не відповідає сучасним вимогам з енергозбереження, рівня автоматизації та ін. Стан споруд та будівель, насосного обладнання потребує заміни і значних затрат на поновлення та капітальний ремонт. За час 50-річної експлуатації значна кількість основних фондів підприємства зношена на 75-90%. Насосні станції не мають змоги оперативного реагувати на коливання водоспоживання містами. Магістральні водопроводи Ø530-1620мм, загальна довжина яких складає 207,6 км, практично повністю амортизовані, мають велику кількість ділянок, ушкоджених корозією, особливо в місцях переходу через підтоплені та заболочені балки.

Наслідком такого стану речей є суттєві надлишкові витрати енергоносіїв на виробництві та при транспортуванні питної води, а також явно завищений рівень експлуатаційних витрат, що негативним чином відображається на фінансовому стані комунального підприємства та на формуванні тарифів за послуги водопостачання та водовідведення.

Реальне зменшення витрат на виробництво і транспортування питної води, яку надає комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід», можливе тільки при проведенні суттєвої реконструкції систем знезараження, очистки та транспортування води, модернізації енергетичного обладнання та устаткування, оптимізації енергоспоживання.

Генеральний директор

В.О. Неопрятний